

НАЦИОНАЛЕН АКАДЕМИЧЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

ЗАСЕДАНИЕ НА ХУДОЖЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ

София, 23 ноември 1978 година

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

ДНЕВЕН РЕД	3 стр.
ПРИСЪСТВУВАЩИ	4
ОТКРИВАНЕ	
предс. Дико Фучеджиев	5
ПЪРВА ТОЧКА	
ПРОЕКТОПЛАН ЗА РАБОТАТА НА ХУДОЖЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ ДОКРАЯ НА 1978 Г.	
предс. Дико Фучеджиев	5
ИЗКАЗВАНИЯ	
Славка Славова	7
Филип Филипов	7
Виолета Бахчеванова	8
БАНЧО БАНОВ	8
САВА ХАШЪМОВ	8
предс. Дико Фучеджиев	10
ВТОРА ТОЧКА	
ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПИЕСАТА "МАЙОР БАРБАРА" ОТ ШОУ	
Филип Филипов	11
ИЗКАЗВАНИЯ	
Сава Хашъмов	13
Славка Славова	14
Крикор Азарян	14
Николай Николаев	15
ЗАКЛЮЧИТЕЛНО СЛОВО	
предс. Дико Фучеджиев	15
ЗАКРИВАНЕ	
предс. Дико Фучеджиев	17

НАЦИОНАЛЕН АКАДЕМИЧЕН ТЕАТЪР "ИВАН ВАЗОВ"

ЗАСЕДАНИЕ НА ХУДОЖЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ

Стенографски протокол

София, 23 ноември 1978 година

/Открито в 15,10 часа/

- 0 -

Д Н Е В Е Н Р Е Д

1. Приемане на план за работата на художествения съвет до края на 1978 година.
2. Разпределение на пиесата "Майор Барбара" от Шоу. Докладва др. Филип Филипов.
3. Разни.

- 0 -

ПРИСЪСТВУВАТ:

Дико Фучеджиев - председател
Филип Филипов
Крикор Азарян
Банчо Банов
Антония Каракостова
Маргарита Дупаринова
Вислета Бахчеванова
Славка Славова
Рачко Ябанджиев
Георги Черкелов
Николай Николаев
Сава Хашемов
Николина Лекова
Виолета Гиндева
Кирил Неделчев

ОТ СЪСТВУВАТ:

Енчо Халачев - болен
Ружа Делчева - уважителни причини
Любомир Кабакчиев - в чужбина
Крум Табаков
Камен Зидаров
Драгомир Асенов
Юлиан Вучков

Димитър Канушев
Владимир Каракашев

О Т К Р И В А Н Е

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Откривам заседанието на художествения съвет.

Предлагам за дневен ред:

1. Приемане на план за работата на художествения съвет до края на 1978 година.
2. Разпределение на пиесата "Майор Барбара" от Шоу. Докладва др. Филипов.
3. Разни.

ПЪРВА ТОЧКА

Другари, предлагам ви един проект на план за работата на художествения съвет, както следва:

23 ноември, днес, четвъртък.

28 ноември, вторник, Дневен ред: Първа точка - обсъждане на продукцията на театъра през сезон 1977-78 година по доклад на Владимир Каракашев.

Освен това предлагам още едно заседание на художествения съвет по дата, която ще уточним допълнително, за обсъждане на продукцията на театъра с докладчик Чавдар Добрев.

28 ноември, вторник, вторият състав на пиесата "Сенки", както си беше насрочено с изключение на Елена Виденова. Тези, които влязоха.

Месец декември:

6 декември, сряда - дневен ред: Обществен дебют на актьорите Камелия Недкова, Емил Джамджиев, Константин Цанев.

Втора точка - приемане на декори и костюми на "Опит за летене". Докладват Дмитрий Крилов и Атанас Велянов.

Това също е проблематично, но ще видим допълнително. Кримов ще пристигне на 27-и. Ако е работил нещо и успеят с режисьор да свършат до 5 декември, ще го направим тогава. Ако не, ще отидем малко по-късно.

15 декември, четвъртък - заседание на художествения съвет за приемане на постановката на "Крал Лир".

На 16 декември, петък - втория състав на "Крал Лир".

На 26 декември, вторник - начало на репетициите на "Опит за летене".

На 27 декември, сряда - начало на репетициите на "Сънят на разума".

Поради заболяването на Енчо Халачев днеска не се предлага разпределението на "Сънят на разума". Това ще стане допълнително.

Един режисьорски съвет, който се състоя на 3 ноември, петък, за обсъждане на разпределението на "Майор Барбара" и "Сънят на разума". Това беше предварително обсъждане.

Предлагам на 1 декември, петък - режисьорски съвет, присъствие на репетиция на "Крал Лир". Това ще бъде репетицията преди художествения съвет, т.е. това е само режисьорския съвет.

СЛАВКА СЛАВОВА: Не може ли да присъствува който иска?

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Да, който иска, може да присъствува. С удоволствие.

И отбелязани са присъствия на художествения съвет на началото на двете репетиции на "Опит за летене" и на "Сънят на разума". Предвидено е за 1 декември. Ако искаш /към Азарян/ да направим някаква корекция, дава ти се свобода.

КРИКОР АЗАРЯН: По-късно, ако може.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Добре, една седмица по-късно - на 8 декември.

КРИКОР АЗАРЯН: Добре.

Имате ли някакви други бележки относно тези обсъждания, които се предвиждат? Предлагам едното да бъде с доклад на Каракашев, другото - с доклад на Чавдар Добрев. Имате ли някакви бележки по този въпрос и разбира се и други бележки.

СЛАВКА СЛАВОВА: Аз бих искала по този въпрос да попитам не е ли редно като ще обсъждаме нашата продукция, да стане това пред целия творчески състав, пред всички актьори. Това, което ще прочетат Каракашев и Чавдар Добрев, да го прочетат пред всички актьори и всички актьори да вземат участие в това обсъждане.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Има ли някакви други бележки?

Аз веднага трябва да кажа, че нямам нищо против. Ако художественият съвет смята за необходимо, за възможно и за полезно това да стане пред целия художествено-творчески състав, аз нямам нищо против.

Аз ще разговарям с двамата другари. Това може да стане евентуално на два пъти.

НИКОЛИНА ЛЕКОВА: По отделно с единия и с другия.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Да, понеже Владимир Каракашев не е съгласен двамата. Пък и то няма да бъде резултатно двамата защото все пак малко дълго ще стане.

СЛАВКА СЛАВОВА: Но и тука няма да бъде едновременно, нали?

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Не, няма да бъде едновременно и тука.

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Аз смятам, другарю Фучеджиев, че не е добре да се направи това обсъждане пред целия състав. Тези обсъждания имат за задача с наблюдателите, външните лица, художественото ръководство на театъра да се запознае с едно мнение на един наблюдател и да станат разисквания. А пред целия състав

директорът на театъра или натоварени от него лица, вземайки под съображение онези неща, които съвпадат и които са идентични с мнението на художествения съвет, се прави пред продукцията и се прави съответното обсъждане.

Мисля, че не бива изведнъж да се хвърлим към таква едно обсъждане пред целия състав. Все таки би трябвало да се сметне, че художественият съвет е един затворен орган, от който не всички неща трябва да изтичат. Има неща, които трябва да бъдат задържани тука.

Би било по-добре, още повече за пръв път от толкова време ще го правим, да не бъде пред целия състав. Струва ми се, че след като чуете мненията и на двамата, и на разискванията в художествения съвет, вие ще намерите най-добрия начин как да запознаете художествения състав, като разбира се намерите за необходимо да изтъкнете и някои други мнения, които са ви направили впечатление и които не споделяте. Но не бива да става това нещо пред целия състав сега изведнъж.

ВИОЛЕТА БАХЧЕВАНОВА: Аз именно това поддържам. Може би затова се изказах, че има нужда ~~чуждестранен~~ от някакъв човек, който е следял нашата продукция доста по-отвътре, който я познава добре. Може би е хубаво след това да има едно обобщение предпологам от ваша страна и тогава да излезем пред целия състав.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: След двете обсъждания в художествения съвет.

ВИОЛЕТА БАХЧЕВАНОВА: Да, след това.

БАНЧО БАНОВ: Аз поддържам това.

Сава Хашъмов: Аз бих искал да кажа следното. Аз съм точно 15 години вече в театъра. В тези 15 години и в тези 6 години, в които съм партиен секретар, един път направихме опит да имаме таква обсъждане пред целия състав. Винаги има така наречени сто-

ронници на едно сериозно обсъждане, което никога не става. За тези 15 години само един път се събрахме горе и то стана едва ли не една саморазправа, даже не саморазправа, а разправа между артисти, които са обидени, и критици, които идват да си кажат мнението по някои въпроси.

Така че аз също смятам, че един такъв разговор, при това в края на 1978 година, след като е минала една 1977-78 година вече като факт, и вече и пресата излезе, има вестници, които са излезли, чух, че имало и във Вечерни новини, и в други вестници излязло нещо за нас, е малко неподходящо. Това е малко така "ако той не каже за мене, как аз ще кажа за него" и т.н.

Аз лично смятам, че от това няма полза за театъра. Има полза, ако това се направи именно в рамките на един художествен съвет, който може сериозно да разговаря с критика, с този човек, който е наблюдател, с този човек, който е написал своето мнение, а ние вече като художествен съвет да му кажем това, което мислим ние.

Но иначе става една много дълга, много голяма производствена история в театъра, за което всички много жадуват. То ще стане повод да се говори "защо аз не играя!"

БАНЧО БАНОВ: Аз поддържам това становище.

НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Има две становища изказани.

БАНЧО БАНОВ: Това последно становище - за обсъждане най-напред в художествения съвет, определяне на становището на художествения съвет, което да се изнесе пред целия колектив. А не становището на отделните критици.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Разговорът, който аз имах с двамата критици, не беше за пред целия състав. Аз не знам дали те биха се съгласили да излизат пред всички да говорят, но при това положение, другари, аз смятам, че можем да възприемем една такъв

практика - най-напред да се направят тука в художествения съвет двете обсъждания и въз основа на тези обобщения, които ще се направят, въз основа на съображенията, които ще се изкажат от членовете на художествения съвет, можем вече да излезем пред целия колектив с един доклад-преглед на продукцията и една оценка, което също според мен, понеже ще се отнася до тези постановки, които са направени през сезона, ще даде повод в същата степен да станат разисквания.

ВИОЛЕТА БАХЧЕВАНОВА: Вие го направихте това в началото на сезона до известна степен.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Да.

Откровено казано, ако ме питате мен, аз не съм съгласен с др. Славка Славова. Тука се различаваме по обсъждането на въпроси от такъв характер дали да става пред широк колектив или пред по-тесен, тъй като смятам, че обсъждания от този род не дават резултати. Имам пред вид не само театър, но и литературни обсъждания. Става въпрос за продукция, която се произвежда, за книги, които излизат, или за изобразителни изкуства.

Но тука в този случай аз смятам, че е справедливо, смятам че и др. Славка Славова ще бъде удовлетворена от това, което се приема, да се направят обсъжданията и след това пред целия състав да се излезе с едно становище и една оценка на художествения съвет.

Смятам да приключим по този въпрос.

По

ВТОРА ТОЧКА

от дневния ред давам думата на др. Филипов да прочете предложението си.

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Разговорите около разпределението премина през няколко звена. Аз до голяма степен се съобразих със загрижените изказвания на другарите от режисьорския съвет и дирекционния съвет, на другаря директор. Излизам за мене с едно разпределение, което мисля, че отговаря на възможностите и на силите в нашия театър, когато се прави една пиеса от класик, какъвто е Бернар Шоу.

Действащите лица, за които ще ви говоря, вие сте ги чели, имате дадени пиесите още преди месец. Те са по реда на тяхното излизане на сцената, на тяхното появяване.

Леди Бритмарт - Виолета Бахчеванова

Стивън - Синът - Михаил Петров

Майор Барбара или Барбара - Красимира Петрова

Сайра - другата дъщеря - Виолета Гиндева и

Меглена Димитрова

Адолфус Казънс - годеникът на Барбара, този, който ще поеме след Андершофт предприятието, промишлено-военния комплекс - Сава Хашъмов и Васил Стойчев

Чарл Ломаис - другият годеник, на Сайра - Антон Радичев

Морисън - слугата в дома на Бритмарт - Стефан Великов

Андершофт - в същност това е центърът на пиесата, ако може да се изразя така схематично - Иван Кондов и

Георги Черкелов

Сноби Прайз - художникът в дома на подпомагането, на спанелието в армията и храма - Кирил Кавадарков

Роми Мичънз - Славка Славова и

Дора Глинджева

Питър Шарли - Антон Карастоянов

Джени Шарли - Антон Карастоянов

ОБАЖДАТ *СЕ: Не е ли Шърли?

БАНЧО БАНОВ: После ще се уточни. Въпросът за произношението е много спорен.

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Джени Хилз - Добринка Станкова и
Камелия Недкова

Бил Уокър - Георги Гайтаников и
Атанас Воденичаров

Мисиз Бегинз - Николина Лекова и
Елена Виденова

Бил Тън - Соломон Аладжем

Художник-сценограф - Стефан Савов

Художник по костюмите - Венера Наследникова

Композитор и диригент на оркестъра - Димитър Вълчев

Режисьор, който ще помага на постановчика - Минка Долапчиева

Диригент на хора - Филип Аврамов

Не давам обяснения за действащите лица, защото колеги са чели пиесата.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: И на първата репетиция ще направим пред художествения съвет.

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Не ви разбирам.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Когато започнат репетициите, ще присъствува художественият съвет и режисьорът ще изложи своето становище.

ОБАЖДАТ СЕ: Той не присъствува на заседанието, когато се възприе това нещо.

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Добре.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Другари. "Майор Барбара" ще бъде третата поред постановка. Съгласно изработения репертоарно-производствен план на театъра, тя трябва да започне в първите дни на месец март. За др. Филипов това е много удобно, тъй като на

10-12 юни е конгресът на ИТИ и до средата-края на месец май той може да изкара постановката. Защото след това имаме да работим "Мъртви души".

Колкото и да бъдем затруднени, ще трябва да се стараем да спазим тези срокове, които са определени в репертоарно-производствения план. Във вторник ще има заседание на дирекционния съвет, на което ще бъде окончателно приет този репертоарно-производствен план за да можем да изпълним програмата до края на сезона на голямата сцена. Ако не, ще бъдем принудени да прехвърлим "Мъртви души" през новия сезон, което за мен лично няма да бъде желателно, а предполагам и за актьорите, и за режисьора, който ще работи тази постановка.

Така че съгласно този репертоарно-производствен план "Майор Барбара" трябва да започне в началото на месец март, в първите дни на март. Пети - десети март, за да може до края на месец май да излезе.

Имате думата по проекта, който ви беше предложен.

ИЗКАЗВАНИЯ

САВА ХАШЪМОВ: Просто имам два въпроса към др. Филипов.

Първо, за Стефан Великов. Мисля, че можем да си говорим откровено, дали вие смятате, че той може да изиграе ролята.

ФИЛИП ФИЛИПОВ: Аз съм взел под внимание неговото здравословно състояние.

САВА ХАШЪМОВ: Това имам пред вид.

И вторият ми въпрос е специално за Кондов-Черкелов. Кондов-Черкелов в момента репетира, след това пиесата на Радичков и след това е тази пиеса. Просто като въпрос го поставям.

ФИЛИП ФИЛИПОВ: На този въпрос бих могъл да отговоря вед

нага. Без участието на двамата наши много изтъкнати артисти в трупата аз не виждам хора, които биха могли да изнесат този много сложен образ, който в никакво отношение не бихме могли да кажем, че е по-лек от крал Лир. Няма други хора. Но тъй като са двама и аз много стриктно ще се придържам към репетициите и към онези замени, които биха могли да стават евентуално когато имат тежки представления и т.н., смятам, че ще успея да направя това с тях.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Другари, това са двама актьори в своята творческа сила и мощ така да се каже. Във всеки театър така или иначе има такива актьори, които като...

ОБАЖДАТ СЕ: Тежковози коне.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: ... Першерони ги казват тези коне баварски, с големите копита. Разбира се това, което казах, сравнението нищо не значи.

Др. Славка Славова.

СЛАВКА СЛАВОВА: Най-напред искам да ви благодаря, другар Филипов, че получавам при вас роля. Когато четох пиесата, не че не виждам Бахчеванова в тази роля. Напротив, чудесно може да я направи, но не знам защо аз си я представях и Маргарита Дупаринова. И понеже Бахчеванова сега ще участва при Младен Киселов в пиесата...

ОБАЖДАТ СЕ: И двете участвуват.

СЛАВКА СЛАВОВА: И двете участвуват, и Маргарита, просто предлагам да се обсъди или да помисли др. Филипов за Маргарита Дупаринова също за тази роля.

Познавайки това, което може Маргарита в тази насока, в една такава роля, мисля, че би се справила отлично при този случай.

КРИКОР АЗАРЯН: Ние говорихме на режисьорския съвет за това разпределение. Тука виждам, че др. Филипов е направил едни

малки изменения, каквито са естествени. Но виждам, другарю Филип-пов, че тези промени са с огледна неща, които се говориха. Мис-ля, че са от полза за работата.

Аз приемам това предложение.

НИКОЛАЙ НИКОЛАЕВ: Намирам, че разпределението както ви-наги е без грешка при професора и му предлагам да помисли и за втори изпълнител на др. Бахчеванова. Имам пред вид Иванка Димит-рова, която също не е играла отдавна и няма задачи. Просто пред-лагам да се помисли по това.

МАРГАРИТА ДУПАРИНОВА: Аз мисля, че е много хубаво дете една такава интересна пиеса от един такъв богат автор е взета и на добър час на другарите.

СЛАВКА СЛАВОВА: Когато пиесата е хубава, никой няма въз-ражения. Една разкошна пиеса. Но понеже не говорим за пиесата, а става дума само за разпределението, затова и не засягаме този въпрос.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНО СЛОВО

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Има ли и други разсъждения по пре-ложеното разпределение или да приключим пренията.

Другари, художественият съвет приема проекторазпреде-лението, което др. Филипов предлага, и му препоръчва тези бележки, които бяха направени тука, той да ги види, да помисли над тях и съответно да вземе окончателно решение.

За съжаление, поради заболяването на Енчо Халачев не мо-жем да коментираме тука разпределението на "Сънят на разума". Но аз очаквам, че това ще стане в близките дни, тъй като в близ-ките дни ще се реши дали на Енчо ще му се прави операция или няма да му се прави операция.

СЛАВКА СЛАВОВА: Ама тя е приета в репертоара?

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Да, приета е в репертоара и е четена. Ако някой не я е чел, може да вземе да я прочете.

СЛАВКА СЛАВОВА: На камерната сцена?

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Да, на камерната сцена ще се прави.

РАЧКО ЯБАНДЖИЕВ: Тя не е минавала през съвета.

ОБАЖДАТ СЕ: Не е минавала сега. Тя мина по-рано.

РАЧКО ЯБАНДЖИЕВ: Преди три години мина и я отхвърлихме. Тя отпадна в съвета. Аз бях член на съвета тогава, когато отпадна.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Не, след това. Тогава ти не беше член на съвета. Рачко

САВА ХАШЪМОВ: Тя си е в репертоара на театъра.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Тези, които не са я чели, моля да я прочетат. Има екземпляри. Енчо Халачев иска да я направи на камерна сцена.

САВА ХАШЪМОВ: Той смята, че може да я направи.

НИКОЛИНА ЛЕКОВА: Интересно е да се чуе неговото мнение, защото действително пиесата е за голяма сцена.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Литературното бюро да уведоми Енчо Халачев по този въпрос и когато тука обсъждаме да се има предвид евентуално и друга пиеса, която да върви заедно с "Спит за летене". Литературното бюро да има това пред вид.

Освен това имам чувството, че на Димитър Стоянов, който трябва да прави "Кандидати на славата" и "Драски и шарки" на Иван Вазов, ще му бъде много трудно да върви заедно с тази. Тука участвуват много хора - в "Майор Барбара". Да се даде разпределението на "Майор Барбара" на Димитър Стоянов и да видите там с него някои неща. Ако той иска, може да се търси някакъв вариант

да започнат по-рано репетициите, изобщо да се съгласува. Тези неща трябва да се уточняват с него по-бързо.

Както и др. Азарян, който сега е много претрупан с "Крал Лир", да си мисли за след Димитър Стоянов. Ти обеща тука пред художествения съвет, че ще направиш с младежи.

КРИКОР АЗАРЯН: Да, но сега не мога да мисля.

ПРЕДС. ДИКО ФУЧЕДЖИЕВ: Да, сега не можеш да мислиш, но след това, след "Крал Лир" ще трябва да помислиш.

Има ли други въпроси, които желаете да поставите?

Ако няма, закривам заседанието.

/Закрито в 15,35 часа/

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/Д. Фучеджиев/

СТЕНОГРАФ:

/Л. Лазов/